Oikaisuvaatimusviranomainen	Etelä-Karjalan liitto Kirjaamo Kauppakatu 40 D 53100 Lappeenranta kirjaamo@ekarjala.fi
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Lieksan Kehitys Oy LieKe Y-tunnus 2856925-8 Kerantie 7 81720 Lieksa
Yhteyshenkilö	Heikki Rusanen, toimitusjohtaja heikki.rusanen@lieksankehitys.fi 040 480 4287
Päätös, johon oikaisua vaaditaan	Etelä-Karjalan liiton valtionavustuspäätös 20.8.2026 Avustusasia va-eklii-2026-1-16 Rajaseudun energiaverkko -hanke

OIKAISUVAATIMUS

Rajaseudun energiaverkko -hanketta koskeva kielteinen valtionavustuspäätös

1. Vaatimus

Lieksan Kehitys Oy LieKe vaatii, että Etelä-Karjalan liitto kumoaa 20.8.2026 tekemänsä kielteisen valtionavustuspäätöksen ja ottaa Rajaseudun energiaverkko -hankkeen uudelleen arvioitavaksi. Hakemus tulee arvioida uudelleen oikeiden tosiseikkojen, hankesuunnitelman tosiasiallisen sisällön, hankkeen rahoitusvalmiuden sekä 1.1.2026 voimaan tulleen sähkömarkkinalain muutoksen muodostaman sääntely-ympäristön perusteella.

Toissijaisesti Lieksan Kehitys Oy LieKe vaatii asian palauttamista uuteen valmisteluun ja pisteytykseen siten, että päätöksessä mainitut toimivaltaa, rahoitusta, toteuttamisedellytyksiä ja konkreettisia tuloksia koskevat arviot perustellaan yksilöidysti suhteessa hakemuksessa esitettyihin työpaketteihin, toimijarooleihin ja toimitettuihin sitoumuksiin. Tämä edellyttää rahoitushakemusten uudelleen arviointia, koska lopullinen hankkeiden välinen vertailu tehtiin suhteellisesti toisiin nähden.

Hakija myös toivoo, että rahoittava viranomainen poistaa epäilyt joidenkin rahoitushakemusten tosiasiallisesta hyväksymisestä ennakkoon. Esimerkiksi kuuden maakunnan yhteisen matkailuhankkeen 4,5 miljoonan euron rahoituksesta liikkui tietoa ennen hakuajan 15.5.2026 päättymistä.

2. Päätöksen keskeinen sisältö

Etelä-Karjalan liitto on hylännyt hakemuksen pisteytyksen perusteella, joka perustui päätöksen hylkäämisen yhteydessä esitettyyn kirjalliseen arvioon. Päätöksen mukaan hanke käsittelee strategisesti tärkeää rajaseudun energiansiirtokapasiteetin teemaa, mutta yhtenäisen 400 kilovoltin energiaverkko-suunnitelman laatiminen on arvioitu epärealistiseksi suhteessa alueellisten toimijoiden toimivaltaan. Päätöksessä on lisäksi viitattu epävarmuuksiin hankkeen rahoituksesta, toteutusedellytyksistä ja

konkreettisista tuloksista sekä todettu osan suunnittelusta liittyvän valtakunnallisen kantaverkon kehittämiseen.

Oikaisuvaatimuksen tekijän käsityksen mukaan päätös perustuu tältä osin hankesuunnitelman liian suppeaan tulkintaan ja puutteelliseen arvioon hankkeen toimijarakenteesta sekä 1.1.2026 voimaan tulleen sähkömarkkinalain muutoksen merkityksestä.

3. Oikaisuvaatimuksen perusteet

3.1 Hanke on valmistelu- ja aluekehittämishanke, ei kantaverkon rakentamispäätös

Hankkeen tarkoituksena ei ole ollut siirtää kantaverkonhaltijan lakisääteisiä tehtäviä kunnille tai kehitysyhtiöille. Hankkeessa ei tehdä sähkömarkkinalain mukaista päätöstä sähköverkon rakentamisesta tai verkonhaltijuudesta.

Hankkeen tavoitteena on valmistella ylimaakunnallinen tietopohja ja toteutuspolku, jonka keskeisiä sisältöjä ovat:

- alueen sähkön tuotanto- ja kulutustarpeiden kokoaminen ja todentaminen;
- alustavien reittivaihtoehtojen ja teknisten reunaehtojen selvittäminen yhteistyössä verkkotoimijoiden kanssa;
- kuntien kaavoituksen, maankäytön ja investointialueiden yhteensovittaminen;
- investointikohteiden ja investointiliidien kokoaminen kysyntäpohjan osoittamiseksi; sekä
- juridisen, luvituksellisen, taloudellisen ja rahoituksellisen etenemispolun määrittäminen jatkovaiheita varten.

Kyse on siten esiselvityksestä, yhteensovittamisesta ja investointien edellytysten rakentamisesta. Varsinaiset verkon rakentamista, verkkolupaa, hankelupaa, omistusta ja operointia koskevat ratkaisut kuuluvat myöhempiin vaiheisiin ja toimivaltaisille verkkoyhtiöille sekä viranomaisille.

3.2 Sähkömarkkinalain muutos 1.1.2026 muuttaa olennaisesti toimivaltakysymyksen arviointia

Sähkömarkkinalain muutos tuli voimaan 1.1.2026. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa lisääntyvän sähköntuotannon ja kasvavien kulutuskuormien integroimista kantaverkkoon ja suurjännitteiseen jakeluverkkoon.

Uudistusta koskevassa työ- ja elinkeinoministeriön esityksessä sekä Fingridin kantaverkkopalvelupäivän aineistossa kuvataan nimenomaisesti, että muiden verkonhaltijoiden kuin kantaverkonhaltijan esteitä rakentaa 400 kV verkkoa poistetaan **verkonrakentamisen nopeuttamiseksi**, kehittämisvastuuriitojen vähentämiseksi ja kustannusvastaavuuden/aiheuttamisperiaatteen tehostamiseksi. Nimenomaan tämä, verkonrakentamisen nopeuttaminen, on Rajaseudun energiaverkko-hankkeen konkreettinen tavoite.

Päätöksen toimivaltaperustelua ei siten voida rakentaa olettamalle, että kaikki 400 kV:n verkkoa koskeva valmistelu kuuluisi yksinomaan Fingrid oyj:lle tai että muiden toimijoiden osallistuminen toteutusmallien selvittämiseen olisi lähtökohtaisesti mahdotonta. Hylkäyspäätöksessä ei myöskään huomioitu hankkeeseen sitoutuneiden alueellisten sähköverkkoyhtiöiden roolia ja osaamista - ne ovat jo rakentaneet suurjännitejohtoja ja siten omaavat niiden suunnitteluun ja tekniseen toteutukseen liittyvää tietotaitoa.

3.3 Fingridin rooli oli hankesuunnitelmassa tunnistettu ja sisällytetty yhteistyörakenteeseen

Hankesuunnitelmassa Fingrid on nimetty energia- ja verkkotoimijoihin kuuluvaksi yhteistyötahoksi. Verkkoyhtiöiden tehtäväksi on kuvattu kapasiteetti- ja liityntäarvioiden tuottaminen, verkon kehittämisen teknisten reunaehtojen määrittäminen sekä suunnitelmien teknisen toteutuskelpoisuuden varmistaminen.

Työpaketissa 1 oli tarkoitus selvittää Fingridin ja jakeluverkkoyhtiöiden suunnitelmat sekä liityntämahdollisuudet. Hankkeessa ei siis pyritty ohittamaan Fingridiä, vaan muodostamaan alueellinen tarvekuva ja valmisteluaineisto yhdessä Fingridin, jakeluverkonhaltijoiden, viranomaisten ja investoijien kanssa. Fingridin mukanaolo yhteistyökumppanina on olennainen seikka, jota kielteisen päätöksen toimivaltaperusteluissa ei ole riittävästi huomioitu.

3.4 Kunnilla ja alueellisilla toimijoilla on hankkeessa itsenäisiä, lainmukaisia tehtäviä

Kunnilla on alueellaan keskeinen vastuu maankäytön suunnittelusta ja kaavoituksesta. Kunnat päättävät kuntakaavoista toimivaltansa rajoissa ja vastaavat teollisten sijoittumisalueiden, infrastruktuurin ja maankäytön yhteensovittamisesta. Energiaverkon reittivarausten, sähköasemien mahdollisten sijaintien ja sähköintensiivisten investointialueiden ennakoiva tarkastelu liittyy välittömästi tähän tehtäväkenttään.

Hankkeen työpaketti 2 kohdistuu nimenomaan kuntakohtaiseen kaavoitus- ja infratarpeiden tunnistamiseen, kuntien yhteiseen kaavoitusaikatauluun ja sijoittumispaketteihin. Kehitysyhtiöiden tehtäväksi on asetettu invest-in-toiminta, hankekannan kokoaminen ja alueellisen yhteistyön koordinointi. Maakunnallisten toimijoiden rooli liittyy strategiseen ohjaukseen ja ylimaakunnalliseen yhteensovittamiseen. Nämä tehtävät eivät ole kantaverkonhaltijan tehtäviä, vaan aluekehittämisen ydintoimintoja.

3.5 Hakemuksen rahoitusvalmius on arvioitu puutteellisesti

Päätöksessä viitataan merkittäviin epävarmuuksiin hankkeen rahoituksessa, mutta perusteluissa ei yksilöidä, mitä rahoituserää tai sitoumusta epävarmuus koskee eikä miksi toimitettuja sitoumuksia ei ole pidetty riittävinä.

Hakijalla oli ennen hakemuksen jättämistä koossa kaikkien kymmenen hankekäytävän kunnan, neljän alueellisen sähköyhtiön sekä kehitysyhtiöidenosallistumis- ja omarahoitussitoumukset. Hakijan hallussa olevien sitoumusten yhteenlaskettu määrä (290 509 euroa) ylitti hankkeen budjetissa edellytetyn omarahoitusosuuden. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 1 250 435 euroa ja haettu AKKE-tuki 1 000 348 euroa, jolloin muu rahoitus oli 250 087 euroa. Budjetissa muu rahoitus muodostui kuntien, kehitysyhtiöiden ja yhtiöiden rahoituksesta.

Kun omarahoitus oli katettu vaadittua määrää suuremmilla sitoumuksilla ja mukana oli laaja joukko kuntia, kehitysyhtiöitä ja sähköverkkoyhtiöitä, yleisluonteinen viittaus rahoituksen epävarmuuteen ei kuvaa hakemuksen tosiasiallista rahoitusvalmiutta. Arvio tulee oikaista toimitettujen sitoumusten perusteella.

3.6 Toteuttamisedellytykset ja konkreettiset tulokset oli kuvattu työpakettitasolla

Hakemuksessa toimenpiteet ja tulokset oli jäsennetty neljään työpakettiin: alustava reittisuunnittelu ja tarveselvitys, kaavoitus ja tarvittava infrastruktuuri, ylimaakunnallinen invest-in-toiminta sekä juridinen, luvituksellinen ja rahoituksellinen toteutuspolku. Kullekin työpaketille oli kuvattu tavoitteet, toimenpiteet, tulokset ja eri toimijoiden roolit.

Hankkeen konkreettisina tuotoksina oli tarkoitus laatia muun muassa reittivaihtoehtojen kokonaiskuva, kysyntäpohjainen tarveselvitys, kuntakohtaiset nykytila-analyysit, yhteinen kaavoitusaikataulu, sijoittumispaketit, investointihankkeiden kokonaiskuva sekä lupa-, rahoitus- ja operointimallin tiekartta. Päätöksessä ei ole yksilöity, miksi nämä tuotokset olisi katsottu epäkonkreettisiksi tai toteuttamiskelvottomiksi.

3.7 Hanke vastaa suoraan haun ja Itäisen Suomen ohjelman tavoitteisiin

Päätöksessäkin tunnistetaan rajaseudun energiansiirtokapasiteetti strategisesti tärkeäksi teemaksi. Hanke kohdistuu Itäisen Suomen keskeiseen kasvun esteeseen ja yhdistää puhtaan energian, teolliset investoinnit, ylimaakunnallisen yhteistyön, huoltovarmuuden sekä kuntien investointivalmiuden.

Hankkeen aluekehittämisluonne, maantieteellinen laajuus ja usean maakunnan yhteistyörakenne puoltavat sen arvioimista nimenomaan IP AKKE -kehittämisrahoituksen tavoitteiden mukaisena valmisteluhankkeena. Se, että varsinaista verkon rakentamista koskevat päätökset tehdään myöhemmin muussa menettelyssä ja mahdollisesti muulla rahoituksella, ei tee valmisteluhankkeesta rahoituskelvotonta.

4. Johtopäätökset

Päätöksen keskeinen toimivaltaperustelu ei ota riittävästi huomioon hankkeen valmisteluluonnetta, toimijoiden keskinäistä työnjakoa eikä 1.1.2026 voimaan tullutta sähkömarkkinalain muutosta. Hanke ei pyri korvaamaan Fingridiä tai toimivaltaisia viranomaisia, vaan kokoamaan päätöksenteossa tarvittavan alueellisen tietopohjan ja yhteensovittamaan kuntien, kehitysyhtiöiden, maakuntien, verkkoyhtiöiden ja investoijien tehtävät.

Myös rahoitusta ja tulosten konkreettisuutta koskevat perustelut ovat jääneet yleiselle tasolle, vaikka omarahoitussitoumuksia oli yli vaaditun omarahoitusosuuden ja hakemuksessa oli kuvattu toimenpiteet, tuotokset sekä vastuut työpakettikohtaisesti.

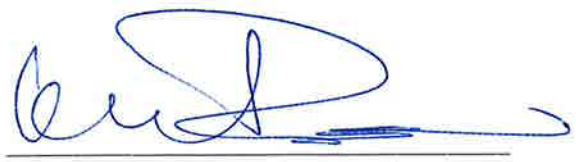
Näillä perusteilla Lieksan Kehitys Oy LieKe pyytää Etelä-Karjalan liittoa hyväksymään oikaisuvaatimuksen ja arvioimaan hankehakemuksen uudelleen.

5. Asiakirjat ja liitteet

- Etelä-Karjalan liiton valtionavustuspäätös 20.8.2026, va-eklii-2026-1-16
- Rajaseudun energiaverkko -hankehakemus ja hankesuunnitelma liitteineen (toimitettu aiemmin)
- Kooste osallistumis- ja omarahoitussitoumuksista sekä sitoumusasiakirjat
- Rajaseudun energiaverkko -hankkeen budjetti ja rahoitus + osatoteutukset
- Laki sähkömarkkinalain muuttamisesta 933/2025
- Hallituksen esitys HE 45/2025 vp
- Työ- ja elinkeinoministeriön esitys ”Sähkömarkkinalain muutos HE 45/2025: Keskeiset muutokset”, Fingridin Kantaverkkopalvelupäivä 29.9.2025

6. Allekirjoitus

Lieksassa 15.9.2026

Heikki Rusanen

Toimitusjohtaja
Lieksan Kehitys Oy LieKe